

περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
REGION OF CRETE

Έρευνες - Προτάσεις Πολιτικής

Στοιχεία για την «ακραία φτώχεια» στην Κρήτη για την περίοδο 2021 -2024

07/2025

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
REGION OF CRETE

Copyright © ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Περιφέρεια Κρήτης
Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης
Αβέρωφ 1, 71201, Ηράκλειο
Τ: +30 2813 412 442, -443
www.socialobservatory.crete.gov.gr

Η παρούσα έρευνα υλοποιήθηκε στο πλαίσιο λειτουργίας του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης στην Περιφέρεια Κρήτης και της Πράξης «Στήριξη της Λειτουργίας Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης στην Περιφέρεια Κρήτης» του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κρήτη 2021-2027». Το έργο χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και από εθνικούς πόρους.

Απαγορεύεται η με οποιοδήποτε τρόπο αναδημοσίευση του κειμένου (όλου ή και μέρος αυτού), χωρίς άδεια ή σχετική παραπομπή & αναφορά της πηγής

περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης

Στοιχεία για την «ακραία φτώχεια» στην Κρήτη
για την περίοδο 2021 -2024
Ιούλιος 2025

Πίνακας Περιεχομένων

Εισαγωγή	5
1. Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (ΕΕΕ)	6
1.1 Αιτήσεις	7
1.2. Ωφελοούμενοι	11
1.3 Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα Αλλοδαπών	17
2. Στεγαστικό Επίδομα	21
2.1 Ωφελοούμενοι	22
2.2 Επίδομα Στέγασης Αλλοδαπών	28
3. Βασικά Συμπεράσματα	32
4. Προτάσεις Πολιτικής	33

Πίνακας Πινάκων

Πίνακας 1: Αριθμός Αιτήσεων για ένταξη στο ΕΕΕ ανά Έτος και Περιφερειακή Ενότητα	8
Πίνακας 2: Αριθμός Αιτήσεων για ένταξη στο ΕΕΕ ανά Έτος και Δήμο	9
Πίνακας 3: Αριθμός Ωφελούμενων ΕΕΕ ανά Έτος και Περιφερειακή Ενότητα	12
Πίνακας 4: Αριθμός Ωφελούμενων ΕΕΕ ανά Έτος και Δήμο	13
Πίνακας 5: Αριθμός Ωφελούμενων ΕΕΕ Αλλοδαπών ανα Περιφερειακή Ενότητα και Έτος	18
Πίνακας 6: Αριθμός Ωφελούμενων ΕΕΕ Αλλοδαπών και % μεταβολής για τα έτη 2021 και 2024 ανά Δήμο	19
Πίνακας 7: Ωφελούμενοι Στεγαστικού Επιδόματος ανά έτος και Περιφερειακή Ενότητα	23
Πίνακας 8: Ωφελούμενοι Στεγαστικού Επιδόματος για τα έτη 2021, 2024 και μεταβολή ανά Δήμο	24
Πίνακας 9: Ωφελούμενοι Στεγαστικού Επιδόματος Αλλοδαπών ανά Έτος και Περιφερειακή Ενότητα	29
Πίνακας 10: Ωφελούμενοι Στεγαστικού Επιδόματος Αλλοδαπών για τα έτη 2021, 2024 και μεταβολή ανά Δήμο	30

Πίνακας Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1: Αριθμός αιτήσεων για ένταξη στο ΕΕΕ σε επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης ανά έτος	7
Διάγραμμα 2: Αριθμός Ωφελούμενων ΕΕΕ σε επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης ανά Έτος	11
Διάγραμμα 3: Αναλογία Πληθυσμού και δικαιούχων ΕΕΕ 2024 ανα Περιφερειακή Ενότητα	15
Διάγραμμα 4: Αναλογία Πληθυσμού και δικαιούχων ΕΕΕ 2024 ανα Δήμο	16
Διάγραμμα 5: Αριθμός αλλοδαπών ωφελούμενων ΕΕΕ σε επίπεδο περιφέρειας Κρήτης	17
Διάγραμμα 6: Ωφελούμενοι Στεγαστικού Επιδόματος ανά έτος σε επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης	22
Διάγραμμα 7: Αναλογία Ωφελούμενων Επιδόματος Στέγασης σε σχέση με τον Πραγματικό Πληθυσμό ανά Περιφερειακή Ενότητα	26
Διάγραμμα 8: Αναλογία Ωφελούμενων Επιδόματος Στέγασης σε σχέση με τον Πραγματικό Πληθυσμό ανα Δήμο	27
Διάγραμμα 9: Ωφελούμενοι Στεγαστικού Επιδόματος αλλοδαπών ανά έτος σε επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης	28

Εισαγωγή

Η παρούσα έκθεση χρησιμοποιεί τα δεδομένα που προέρχονται από την ΗΔΙΚΑ με σκοπό να διερευνήσει την ακραία φτώχεια στην Κρήτη. Πιο, συγκεκριμένα χρησιμοποιεί σαν δείκτη ακραίας φτώχειας τον αριθμό των ατόμων που λαμβάνουν το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα, λόγω των πολύ χαμηλών εισοδηματικών κριτηρίων τα οποία βρίσκονται αρκετά κάτω από το επίσημο όριο της φτώχειας. Παράλληλα, χρησιμοποιεί τον αριθμό των ατόμων που λαμβάνουν το επίδομα στέγασης σαν δείκτη φτώχειας καθώς τα εισοδηματικά κριτήρια στα οποία βασίζεται η επιλογή των ωφελούμενων κινούνται γύρω από το κατώφλι της φτώχειας αλλά όχι κάτω από αυτό.

1. Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (ΕΕΕ)

Το Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης (πλέον Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα) είναι ένα προνοιακό πρόγραμμα για την αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και απευθύνεται σε νοικοκυριά που διαβιών σε συνθήκες ακραίας φτώχειας, με βάση αυστηρά οικονομικά και περιουσιακά κριτήρια. Πιο συγκεκριμένα, από το 2025 και έπειτα τα κριτήρια για ένταξη στο πρόγραμμα διαμορφώνονται όπως παρακάτω:

- Το εισοδηματικό όριο για εξαμηνιαίο συνολικό δηλωθέν εισόδημα αυξήθηκε στις 5.832€, προσαρμοσμένο ανάλογα με τη σύνθεση του νοικοκυριού.
- Το ανώτατο όριο ακίνητης περιουσίας είναι 90.000€ για μονοπρόσωπο, με προσαύξηση 15.000€/μέλος έως συνολικά 150.000€.
- Η κινητή περιουσία (όπως καταθέσεις ή οχήματα) δεν πρέπει να ξεπερνά τα 6.000€.
- Επιπλέον, το 30% του εισοδήματος από μισθωτή εργασία δεν προσμετράται στα εισοδηματικά όρια, ενθαρρύνοντας την απασχόληση.

Το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα δίνεται σε περίπου 200.000 ευάλωτα νοικοκυριά στην Ελλάδα. Όμως τα τελευταία στοιχεία από τον ΟΠΕΚΑ μαρτυρούν μια τάση συνεχόμενης μείωσης των ωφελούμενων καθώς τον Οκτώβριο του 2024 έλαβαν το επίδομα 181.890 νοικοκυριά ενώ τον Απρίλιο του 2025 160.395 νοικοκυριά (μειώθηκαν κατά 12% περίπου). Η κρατική μέριμνα για τη διασφάλιση συνθηκών στοιχειώδους διαβίωσης μέσω ενός συστήματος ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος προβλέπεται στο Άρθρο 21 του Συντάγματος. Ωστόσο, με την εισαγωγή του ΕΕΕ η προσοχή σε επίπεδο κοινωνικής προστασίας στρέφεται στους απόλυτα φτωχούς, παραγνωρίζοντας τη γενικότερη κοινωνική ευημερία της χώρας.

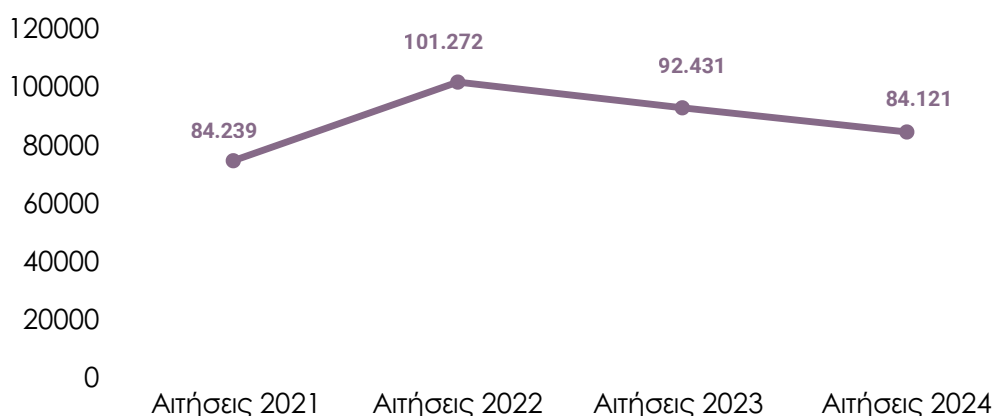

1.1 Αιτήσεις

Πριν ξεκινήσουμε την ανάλυση των αιτήσεων είναι σημαντικό να διευκρινιστεί ότι ο αριθμός των αιτήσεων δεν αντιπροσωπεύει μοναδικά άτομα, καθώς σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο το ίδιο άτομο χρειάζεται να κάνει αίτηση παραπάνω από μία φορά το χρόνο. Συνεπώς, ο συνολικός αριθμός αιτήσεων περιλαμβάνει περισσότερες από μία αιτήσεις του ίδιου ατόμου. Παρόλα αυτά ο αριθμός των αιτήσεων αποτελεί μια ένδειξη για την εξέλιξη των ατόμων και των νοικοκυριών που βιώνουν συνθήκες ακραίας φτώχειας ανά έτος.

Σύμφωνα με τα δεδομένα του Διαγράμματος 1, το 2021 έγιναν 74.239 αιτήσεις ενώ το 2022 φαίνεται να σημειώνεται μια εντυπωσιακή αύξηση που ξεπερνά το 36%, η οποία ίσως οφείλεται στις επιπτώσεις της πανδημίας επί των εισοδημάτων των νοικοκυριών. Για τα επόμενα δύο χρόνια 2023-2024 παρατηρούμε ότι υπάρχει μια διόρθωση, με τον αριθμό των αιτήσεων να μειώνεται σταθερά (-9%) ανά έτος. Συνολικά, για την τετραετία 2021-2024 ο αριθμός των αιτήσεων αυξήθηκε κατά 13%.

Διάγραμμα 1 Αριθμός αιτήσεων για ένταξη στο ΕΕΕ σε επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης ανά έτος

Πηγή: ΗΔΙΚΑ (2025)

Σχετικά με την εξέλιξη του αριθμού των αιτήσεων ανά Περιφερειακή Ενότητα τα στοιχεία του Πίνακα 1 μας δείχνουν ότι ακολουθείται η γενική τάση της Περιφέρειας Κρήτης. Πιο αναλυτικά, παρατηρούμε μια μεγάλη αύξηση μεταξύ 2021 – 2022 και μια τάση διόρθωσης την επόμενη διετία. Μέσα σε αυτό το διάστημα, Στην ΠΕ Λασιθίου σημειώνεται η μεγαλύτερη αύξηση 2021-2022 (+44%) όπως και η μεγαλύτερη διόρθωση (περίπου -12% ανά έτος). Εξετάζοντας συνολικά την μεταβολή της περιόδου 2021-2024 παρατηρούμε ότι σε όλες τις ΠΕ υπάρχει αύξηση στον αριθμό των αιτήσεων, με την μεγαλύτερη να σημειώνεται στην ΠΕ Ηρακλείου (+16%) και την μικρότερη στην ΠΕ Χανίων (+8%).

Πίνακας 1 Αριθμός Αιτήσεων για ένταξη στο ΕΕΕ ανά Έτος και Περιφερειακή Ενότητα

Περιφερειακή Ενότητα	Αιτήσεις 2021	Αιτήσεις 2022	Αιτήσεις 2023	Αιτήσεις 2024
Ηρακλείου	45.660	61.781	57.659	52.805
Λασιθίου	8.473	12.169	10.578	9.416
Ρεθύμνου	6.556	8.872	7.968	7.233
Χανίων	13.550	18.450	16.226	14.667
Περιφέρεια Κρήτης	74.239	101.272	92.431	84.121

Πηγή: ΗΔΙΚΑ (2025)

Εξετάζοντας τις μεταβολές κατ' έτος στον αριθμό των αιτήσεων σε επίπεδο δήμων γενικά παρατηρούμε το ίδιο μοτίβο που περιεγράφηκε παραπάνω. Παρόλα αυτά ενδιαφέροντες διαπιστώσεις προκύπτουν από την εξέταση της συνολικής μεταβολής της περιόδου 2021-2024. Πιο αναλυτικά, παρατηρούμε ότι σε μια σειρά μικρών ή και περιφερειακών Δήμων η μεταβολή του αριθμού των αιτήσεων δεν ακολουθεί το γενικό μοτίβο της αύξησης αλλά αντίθετα μειώνεται. Κατά φθίνουσα σειρά μείωσης πρόκειται για τους Δήμους Οροπεδ-

ίου, Σφακίων, Κισσάμου, Αποκορώνου, Χερσονήσου και Βιάννου. Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι σε αυτούς τους δήμους ο αριθμός των ατόμων σε κατάσταση ακραίας φτώχειας που θα μπορούσαν να αιτηθούν το ΕΕΕ μειώνεται οπότε θα πρέπει να διερευνηθούν τα αίτια αυτής της μείωσης.

Πίνακας 2 Αριθμός Αιτήσεων για ένταξη στο ΕΕΕ ανά Έτος και Δήμο

Δήμος	Αιτήσεις 2021	Αιτήσεις 2024	Μεταβολή 21-24
ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	1.205	1.649	37%
ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	1.222	1.216	0%
ΑΜΑΡΙΟΥ	241	284	18%
ΑΝΩΓΕΙΩΝ	156	177	13%
ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ	1.565	1.366	-13%
ΑΡΧΑΝΩΝ-ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΩΝ	2.313	2.828	22%
ΒΙΑΝΝΟΥ	574	556	-3%
ΓΟΡΤΥΝΑΣ	2.489	2.803	13%
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ	28.722	33.899	18%
ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ	3.649	4.317	18%
ΚΑΝΤΑΝΟΥ-ΣΕΛΙΝΟΥ	572	601	5%
ΚΙΣΣΑΜΟΥ	1.283	1.067	-17%

Δήμος	Αιτήσεις 2021	Αιτήσεις 2024	Μεταβολή 21-24
ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ	3.161	3.264	3%
ΜΙΝΩΑ ΠΕΔΙΑΔΑΣ	1.942	2.092	8%
ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ	536	564	5%
ΟΡΟΠΕΔΙΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	636	498	-22%
ΠΛΑΤΑΝΙΑ	865	961	11%
ΡΕΘΥΜΝΗΣ	4.418	4.559	3%
ΣΗΤΕΙΑΣ	2.966	3.385	14%
ΣΦΑΚΙΩΝ	106	85	-20%
ΦΑΙΣΤΟΥ	4.184	5.137	23%
ΧΑΝΙΩΝ	9.159	10.587	16%
ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ	2.275	2.226	-2%
Περιφέρεια Κρήτης	74.239	84.121	13%

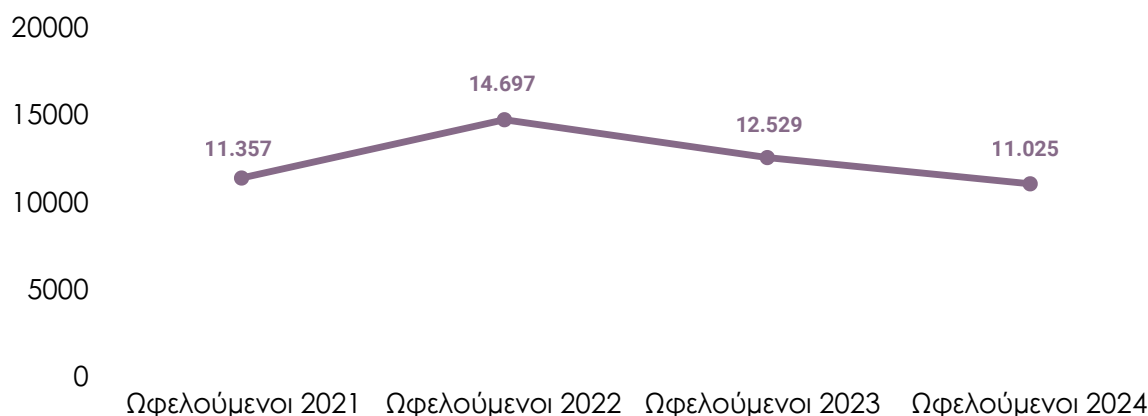
Πηγή: ΗΔΙΚΑ (2025)

1.2 Ωφελούμενοι

Συνεχίζοντας με την εξέταση της εξέλιξης του αριθμού των ωφελούμενων σε επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης παρατηρούμε ότι και εδώ σημειώνεται η αύξηση μεταξύ 2021 – 2022 και η διόρθωση της περιόδου 2023-2024, όμως η αύξηση είναι σημαντικά μικρότερη (29% αντί για 36%) από την αντίστοιχη των αιτήσεων και η μείωση αρκετά μεγαλύτερη (-14% αντί για -9%) από την αντίστοιχη των αιτήσεων. Αν όμως εξετάσουμε την συνολική μεταβολή της περιόδου 2021-2024 διαπιστώνουμε ότι αντίθετα με τις αιτήσεις που αυξήθηκαν ο πραγματικός αριθμός των δικαιούχων μειώθηκε ελαφρά (-3%). Η ερμηνεία αυτού του δεδομένου χρειάζεται προσοχή καθώς δεν σημαίνει απαραίτητα ότι μειώθηκε ο αριθμός των οικογενειών σε κατάσταση ακραίας φτώχειας αλλά μπορεί να ισχύουν άλλοι παράγοντες όπως για παράδειγμα μια πολύ μικρή αλλαγή στα εισοδήματα καθώς το πολύ χαμηλό όριο χορήγησης αφήνει εκτός επιλεξιμότητας άτομα τα οποία μπορεί να έχουν εισόδημα μικρότερο των 300 ευρώ ανά μήνα.

Διάγραμμα 2 Αριθμός Ωφελούμενων ΕΕΕ σε επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης ανά Έτος

Πηγή: ΗΔΙΚΑ (2025)

Το μοτίβο που ισχύει στην Περιφέρεια Κρήτης ισχύει και στις επιμέρους Περιφερειακές Ενότητες δηλαδή σημαντική αύξηση το 2022 η οποία ακολουθείται από διόρθωση κατά τα επόμενα δύο χρόνια. Διαφορές ανάμεσα στις Περιφερειακές Ενότητες παρατηρούνται όταν εξετάζεται η συνολική μεταβολή της περιόδου, όπου μεγαλύτερη μείωση στον αριθμό ωφελούμενων του ΕΕΕ εμφανίζεται στις ΠΕ Χανίων και Λασιθίου (-9% και -6% αντίστοιχα) ενώ μικρότερες στις ΠΕ Ηρακλείου και Ρεθύμνου (-1%).

Πίνακας 3 Αριθμός Ωφελούμενων ΕΕΕ ανά Έτος και Περιφερειακή Ενότητα

Περιφερειακή Ενότητα	Ωφελούμενοι 2021	Ωφελούμενοι 2022	Ωφελούμενοι 2023	Ωφελούμενοι 2024
Ηρακλείου	7.131	9.183	7.973	7.060
Λασιθίου	1.250	1.665	1.348	1.177
Ρεθύμνου	952	1.251	1.081	940
Χανίων	2.025	2.598	2.127	1.849
Περιφέρεια Κρήτης	11.357	14.697	12.529	11.025

Πηγή: ΗΔΙΚΑ (2025)

Ο Πίνακας 4 παρουσιάζει την εξέλιξη των ωφελούμενων την περίοδο 2021-2024 σε επίπεδο Δήμων στην πλειοψηφία των δήμων παρουσιάζεται μείωση στον συνολικό αριθμό των ωφελούμενων από το ΕΕΕ. Η μεγαλύτερη μείωση (>-30%) παρατηρείται στους δήμους Κισσάμου, Οροπεδίου και Σφακίων. Αντίθετα σε έξι δήμους, συγκεκριμένα στους δήμους Αγίου Βασιλείου (+24%), Αμαρίου (+17%), Φαιστού (+10%), Αρχανών Αστερουσίων (+8%), Μυλοποτάμου (+5%) και Ιεράπετρας (+2%), παρατηρούμε ότι ο αριθμός των ωφελούμενων του ΚΕΑ αυξάνεται. Το εύρημα αυτό σαφώς υποδηλώνει ότι σε αυτούς τους δήμους ο αριθμός των ατόμων που ζει με εισοδήματα στο όριο της ακραίας φτώχειας αυξήθηκε κατά την περασμένη τριετία.

Πίνακας 4 Αριθμός Ωφελομένων ΕΕΕ ανά Έτος και Δήμο

Δήμος	Ωφελούμενοι 2021	Ωφελούμενοι 2024	Μεταβολή 21-24
ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	161	199	24%
ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	180	144	-20%
ΑΜΑΡΙΟΥ	34	40	17%
ΑΝΩΓΕΙΩΝ	29	26	-10%
ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ	223	160	-28%
ΑΡΧΑΝΩΝ-ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΩΝ	338	364	8%
ΒΙΑΝΝΟΥ	96	74	-23%
ΓΟΡΤΥΝΑΣ	436	411	-6%
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ	4.367	4.337	-1%
ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ	531	540	2%
ΚΑΝΤΑΝΟΥ-ΣΕΛΙΝΟΥ	70	59	-16%
ΚΙΣΣΑΜΟΥ	201	125	-37%
ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ	530	497	-6%
ΜΙΝΩΑ ΠΕΔΙΑΔΑΣ	280	277	-1%
ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ	73	77	5%

Δήμος	Ωφελούμενοι 2021	Ωφελούμενοι 2024	Μεταβολή 21-24
ΟΡΟΠΕΔΙΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	83	54	-35%
ΠΛΑΤΑΝΙΑ	121	110	-9%
ΡΕΘΥΜΝΗΣ	655	598	-9%
ΣΗΤΕΙΑΣ	456	439	-4%
ΣΦΑΚΙΩΝ	14	9	-36%
ΦΑΙΣΤΟΥ	758	837	10%
ΧΑΝΙΩΝ	1.396	1.385	-1%
ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ	327	262	-20%
Περιφέρεια Κρήτης	11.357	11.025	-3%

Πηγή: ΗΔΙΚΑ (2025)

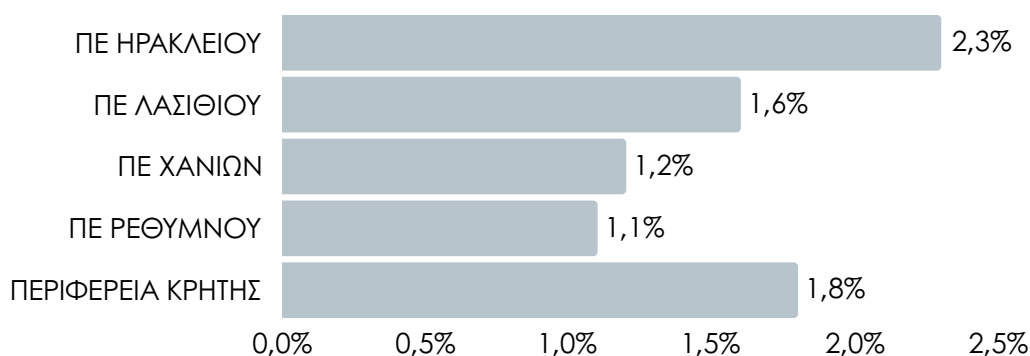
Αναφορικά με το ποσοστό του πληθυσμού που λαμβάνει το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα σε σχέση με τον πληθυσμό των περιφερειακών Ενοτήτων, τα συνδυασμένα στοιχεία του Διαγράμματος 3 μας δείχνουν ότι το 1,8% του συνολικού πληθυσμού της Περιφέρειας Κρήτης ζει σε συνθήκες ακραίας φτώχειας. Σε σχέση με τις Περιφερειακές Ενότητες πιο έντονα παρατηρείται το φαινόμενο στην ΠΕ Ηρακλείου όπου το 2,3% του πληθυσμού λαμβάνει το ΕΕΕ ενώ το μικρότερο ποσοστό σημειώνεται στην ΠΕ Ρεθύμνου καθώς μόλις το 1,1% του πληθυσμού είναι δικαιούχοι του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος.

περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης

Στοιχεία για την «ακραία φτώχεια» στην Κρήτη
για την περίοδο 2021 -2024
Ιούλιος 2025

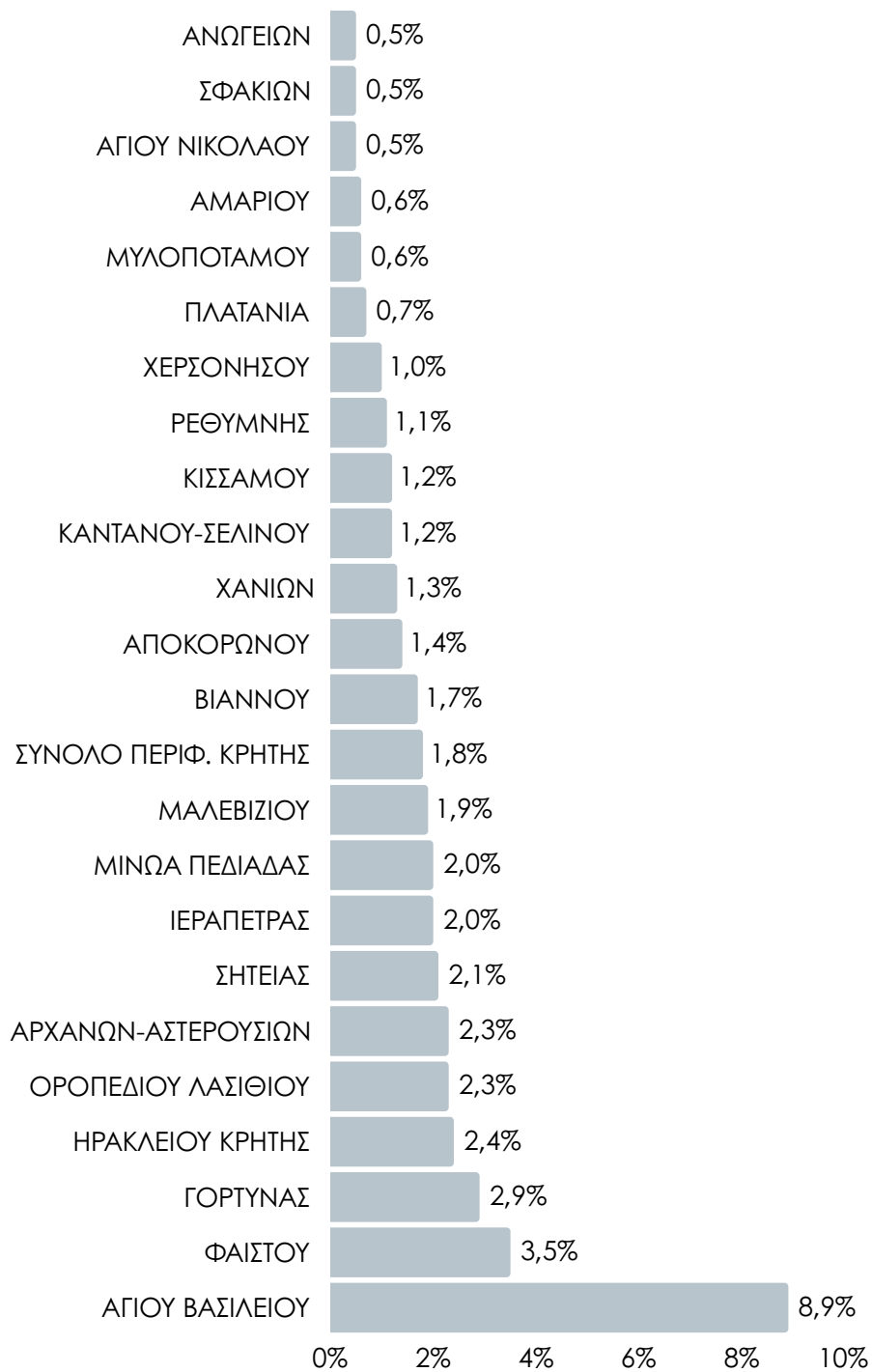
Διάγραμμα 3 Αναλογία Πληθυσμού και δικαιούχων ΚΕΑ 2024 ανα Περιφερειακή Ενότητα

Πηγή: ΗΔΙΚΑ (2025), ΕΛΣΤΑΤ (2021)

Εξετάζοντας την αναλογία δικαιούχων του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδημάτων με τον πληθυσμό των δήμων παρατηρούμε ότι μεγαλύτερο ποσοστό δικαιούχων σημειώνεται στον Δήμο Αγίου Βασιλείου, ενώ ακολουθούν οι Δήμοι Φαιστού, Γόρτυνας και Ηρακλείου. Στον αντίποδα η μικρότερη αναλογία (μόλις 0,5% του πληθυσμού) παρατηρείται στους Δήμους Ανωγείων, Αγίου Νικολάου και Σφακίων. Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι σε καμία περίπτωση το ποσοστό των ατόμων σε ακραία φτώχεια δεν σημαίνει ότι ο Δήμος με τα μεγαλύτερα ποσοστά είναι σε χειρότερη κατάσταση ή ότι έχει μεγαλύτερο πρόβλημα σε σχέση με τους υπόλοιπους Δήμους. Αντίθετα μας υποδεικνύει συγκριμένες περιοχές που θα πρέπει να αναπτυχθεί ένα πλέγμα κοινωνικής προστασίας και παροχών.

Διάγραμμα 4 Αναλογία Πληθυσμού και δικαιούχων ΚΕΑ 2024 ανα Δήμο

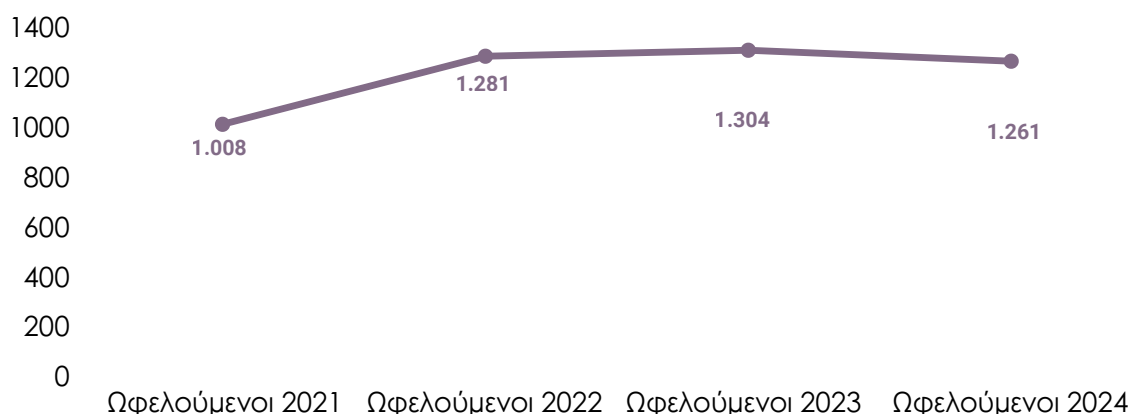
Πηγή: ΗΔΙΚΑ (2025), ΕΛΣΤΑΤ (2021)

1.3 Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα Αλλοδαπών

Εξετάζοντας τα στοιχεία για τους αλλοδαπούς ωφελούμενους του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος παρατηρούμε ότι το μοτίβο διαφέρει κάπως σε σχέση με την γενική εικόνα που περιγράφηκε στην παραπάνω ενότητα. Πιο αναλυτικά, και εδώ παρατηρείται μια αύξηση την περίοδο 2021-2022 η οποία όμως συνεχίζεται και τα επόμενα δύο χρόνια ενώ τα πρώτα σημάδια διόρθωσης εμφανίζονται την περίοδο 2023 -2024. Συνολικά, για την περίοδο 2021-2024 ο αριθμός των αλλοδαπών ωφελούμενων αυξήθηκε κατά 25% αντίθετα με τους ημεδαπούς δικαιούχους όπου ο αντίστοιχος αριθμός μειώθηκε.

Διάγραμμα 5 Αριθμός αλλοδαπών ωφελούμενων ΕΕΕ σε επίπεδο περιφέρειας Κρήτης

Πηγή: ΗΔΙΚΑ (2025)

Αναφορικά με την εξέλιξη του αριθμού των ωφελούμενων ανά Περιφερειακή Ενότητα όπως πληροφορούμαστε από τον Πίνακα 5, το μοτίβο που παρατηρείται στις ΠΕ Χανίων, Ρεθύμνου και Λασιθίου φαίνεται να ταυτίζεται με αυτό των ημεδαπών ωφελούμενων του ΕΕΕ, δηλαδή σημαντική αύξηση την περίοδο 2021-2022 η οποία ακολουθείται από διόρθωση. Αντίθετα, στην ΠΕ Ηρακλείου εμφανίζεται μια διαφορετική εικόνα η οποία χαρακτηρίζεται από μια συνεχόμενη αύξηση καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο. Συνολικά, για το διάστημα 2021-2024 ο αριθμός των αλλοδαπών ωφελούμενων αυξάνεται στις ΠΕ Ηρακλείου (+42%), ΠΕ Ρεθύμνου (+14%) και ΠΕ Λασιθίου (+10%) ενώ μειώνεται στην ΠΕ Χανίων (-11%).

περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης

Στοιχεία για την «ακραία φτώχεια» στην Κρήτη
για την περίοδο 2021 -2024
Ιούλιος 2025

Πίνακας 5 Αριθμός Ωφελούμενων ΚΕΑ Αλλοδαπών ανα Περιφερειακή Ενότητα και Έτος

Περιφερειακή Ενότητα	Ωφελούμενοι 2021	Ωφελούμενοι 2022	Ωφελούμενοι 2023	Ωφελούμενοι 2024
Ηρακλείου	596	746	841	849
Λασιθίου	119	165	142	130
Ρεθύμνου	87	120	105	99
Χανίων	206	251	216	183
Περιφέρεια Κρήτης	1.008	1.281	1.304	1.261

Πηγή: ΗΔΙΚΑ (2025)

Ο Πίνακας 6 παρέχει στοιχεία για την κατανομή του ΕΕΕ αλλοδαπών σε επίπεδο Δήμων. Η γενική εικόνα δείχνει ότι δεν υπάρχει ένα σταθερό μοτίβο το οποίο να περιγράφει την εξέλιξη σε όλους τους δήμους. Αναλυτικότερα, παρατηρείται μια ομάδα δήμων η οποία περιλαμβάνει περίπου τους μισούς δήμους της Περιφέρειας Κρήτης στους οποίους ο αριθμός των ωφελούμενων αυξήθηκε. Η μεγαλύτερη αύξηση εντοπίζεται στον Δήμο Αγίου Βασιλείου (+167%) με τους Δήμους Ηρακλείου και Οροπεδίου να ακολουθούν (60% και 33% αντίστοιχα). Σε μια άλλη ομάδα τριών Δήμων (Χανίων, Αμαρίου και Σφακίων) ο αριθμός των αλλοδαπών ωφελούμενων του ΕΕΕ εμφανίζεται αμετάβλητος ή με οριακές μεταβολές της τάξεως του 1%. Η τελευταία ομάδα Δήμων περιλαμβάνει τους Δήμους Αποκορώνου, Αγίου Νικολάου, Καντάνου – Σελίνου, Βιάννου, Κισσάμου, Γόρτυνας, Μυλοποτάμου, Χερσονήσου και Πλατανιά, στους οποίους παρατηρείται σημαντική μείωση. Μεγαλύτερη μείωση καταγράφεται στους δήμους Βιάννου, Κισσάμου και Καντάνου – Σελίνου όπου ξεπερνά το 50%.

Πίνακας 6 Αριθμός Ωφελομένων ΚΕΑ Αλλοδαπών και % μεταβολής για τα έτη 2021 και 2024 ανά Δήμο

Δήμος	Ωφελούμενοι 2021	Ωφελούμενοι 2024	Μεταβολή 21-24
ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	3	8	167%
ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	13	11	-15%
ΑΜΑΡΙΟΥ	2	2	0%
ΑΝΩΓΕΙΩΝ	0	0	-
ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ	16	15	-6%
ΑΡΧΑΝΩΝ-ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΩΝ	9	11	22%
ΒΙΑΝΝΟΥ	8	4	-50%
ΓΑΥΔΟΥ	0	0	-
ΓΟΡΤΥΝΑΣ	21	14	-33%
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ	424	680	60%
ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ	58	68	17%
ΚΑΝΤΑΝΟΥ-ΣΕΛΙΝΟΥ	9	4	-56%
ΚΙΣΣΑΜΟΥ	32	15	-53%
ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ	24	27	13%

Δήμος	Ωφελούμενοι 2021	Ωφελούμενοι 2024	Μεταβολή 21-24
ΜΙΝΩΑ ΠΕΔΙΑΔΑΣ	16	17	6%
ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ	5	3	-40%
ΟΡΟΠΕΔΙΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	3	4	33%
ΠΛΑΤΑΝΙΑ	10	7	-30%
ΡΕΘΥΜΝΗΣ	78	87	12%
ΣΗΤΕΙΑΣ	44	48	9%
ΣΦΑΚΙΩΝ	1	1	0%
ΦΑΙΣΤΟΥ	65	77	18%
ΧΑΝΙΩΝ	139	141	1%
ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ	29	20	-31%
Περιφέρεια Κρήτης	1.008	1.261	25%

Πηγή: ΗΔΙΚΑ (2025)

2. Στεγαστικό Επίδομα

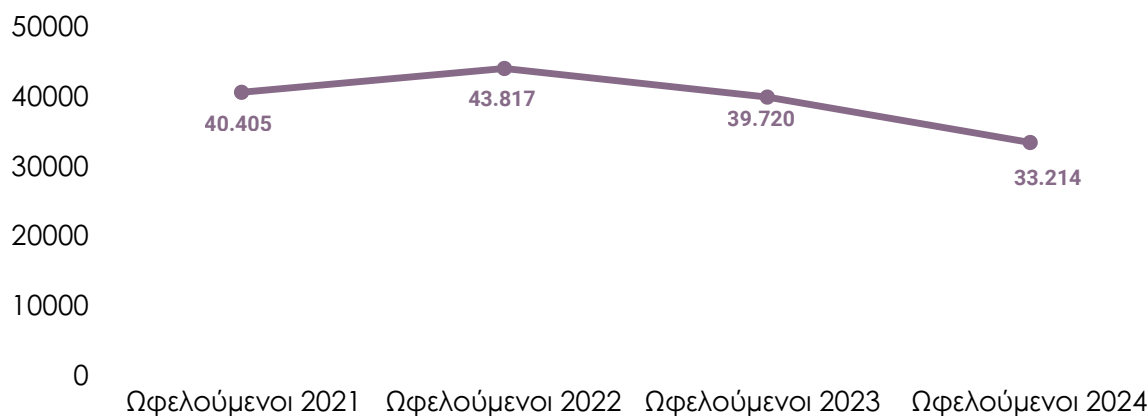
Στην ενότητα αυτή εξετάζονται οι δικαιούχοι του επιδόματος στέγασης σαν ένας δείκτης σχετικά με τον αριθμό των ατόμων τα οποία βρίσκονται ελαφρώς κάτω ή γύρω από τα επίσημα τα όρια της φτώχειας. Αναλυτικότερα, το επίδομα στέγασης είναι προνοιακό πρόγραμμα επιδότησης ενοικίου για τα νοικοκυριά που μισθώνουν την κύρια κατοικία τους. Πρόκειται για παροχή με κριτήρια επιλεξιμότητας, κυρίως εισοδηματικά κριτήρια που δεν εντάσσονται στην ακραία φτώχεια, για παράδειγμα τα αναμορφωμένα το 2025 εισοδηματικά κριτήρια προβλέπουν ότι το συνολικό ετήσιο εισόδημα για μονοπρόσωπο νοικοκυριό είναι 7.000 ευρώ ενώ για μια οικογένεια με δύο παιδιά μπορεί να φτάσει έως τις 17.500€ ενώ το ανώτατο εισοδηματικό όριο για μια πολυμελή οικογένεια δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 21.000 ευρώ. Παράλληλα, η συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας τους να μην υπερβαίνει τα 165.000€. το επίδομα στέγασης αποτελεί μια καλή ένδειξη για την οικονομική κατάσταση αρκετών νοικοκυριών στην Κρήτη. Το κατώτατο εισοδηματικό όριο για τη λήψη του επιδόματος στέγασης είναι λίγο υψηλότερο από το επίσημο όριο της φτώχειας στη χώρα όπως αυτό ορίζεται ετησίως από την ΕΛΣΤΑΤ (για το έτος 2024 το όριο φτώχειας σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ είναι 6.510 ευρώ για μονοπρόσωπα νοικοκυριά και 13.671 για οικογένεια με δύο ανήλικα τέκνα). Συνεπώς, το επίδομα στέγασης προσφέρει μια ρεαλιστική αποτύπωση του επιπέδου διαβίωσης των κατοίκων της Κρήτης, ιδιαίτερα του πληθυσμού που κατοικεί σε αστικά κέντρα. Κατά προσέγγιση, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΠΕΚΑ για το 2024 σε επίπεδο χώρας έλαβαν το επίδομα περίπου 230.000 νοικοκυριά παρουσιάζοντας αυξομειώσεις λόγω της περιοδικότητας χορήγησης του επιδόματος (ανά 3-4 μήνες).

2.1 Ωφελούμενοι

Ξεκινώντας με την εξέλιξη στον αριθμό των ωφελούμενων του επιδόματος Στέγασης, παρατηρούμε ότι σε επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης ακολουθείται ένα παρόμοιο αλλά ελαφρώς διαφορετικό μοτίβο σε σχέση με αυτό του Ελάχιστου Εγγυημένου εισοδήματος. Δηλαδή, υπάρχει μια αύξηση (8%) την περίοδο 2021- 2022, η οποία λογικά αντανακλά τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας και στην συνέχεια παρατηρούμε μια συνεχόμενη πτώση. Συνολικά εξετάζοντας την περίοδο 2021-2024 γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι ο συνολικός αριθμός των δικαιούχων μειώνεται αισθητά (-19%).

Διάγραμμα 6 Ωφελούμενοι Στεγαστικού Επιδόματος ανά έτος σε επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης

Πηγή: ΗΔΙΚΑ (2025)

Ο πίνακας 7 παρακάτω παρουσιάζει την εξέλιξη των ωφελούμενων ανά Περιφερειακή Ενότητα, όπου δεν συναντάμε ουσιαστικές διαφορές τόσο από το γενικό μοτίβο της Περιφέρειας Κρήτης όσο και μεταξύ των περιφερειακών Ενοτήτων. Η μεγαλύτερη αύξηση της περιόδου 2021-2022 εμφανίζεται στην ΠΕ Ηρακλείου ενώ η μεγαλύτερη μείωση της περιόδου που ακολουθεί εμφανίζεται στην ΠΕ Ρεθύμνου. Τέλος, παρατηρούμε ότι ο αριθμός των ωφελούμενων μειώνεται κατά την εξεταζόμενη περίοδο από 22% έως 25% στις ΠΕ Λασιθίου, Χανίων και Ρεθύμνου ενώ στην ΠΕ Ηρακλείου η πτώση ήταν μικρότερη (-10%).

Πίνακας 7 Ωφελούμενοι Στεγαστικού Επιδόματος ανά έτος και Περιφερειακή Ενότητα

Περιφερειακή Ενότητα	Ωφελούμενοι 2021	Ωφελούμενοι 2022	Ωφελούμενοι 2023	Ωφελούμενοι 2024
Ηρακλείου	17.859	19.642	18.483	15.834
Λασιθίου	6.362	6.701	5.657	4.803
Ρεθύμνου	6.010	6.467	5.842	4.653
Χανίων	10.174	11.007	9.739	7.924
Περιφέρεια Κρήτης	40.405	43.817	39.720	33.214

Πηγή: ΗΔΙΚΑ (2025)

Εξετάζοντας την κατανομή του επιδόματος σε επίπεδο δήμων, παρατηρούμε ότι στην συντριπτική πλειοψηφία των δήμων ο αριθμός των ωφελούμενων μειώθηκε. Πιο αναλυτικά, μείωση εμφανίζεται σε 20 από τους 24 δήμους της Περιφέρειας Κρήτης με την μεγαλύτερη ποσοστιαία (που όμως είναι αμελητέα ποσοτικά) να σημειώνεται στον Δήμο Γαύδου με τους δήμους Πλατανία, Αγίου Νικολάου και Κισσάμου να ακολουθούν. Αντίθετα, αύξηση στον αριθμό των ωφελούμενων (3% - 6%) σημειώθηκε στους δήμους Φαιστού, Αρχανών – Αστερουσίων, Γόρτυνας ενώ στον Δήμο Ανωγείων ο αριθμός των ωφελούμενων διπλασιάστηκε (από 4 σε 8). Σε αυτό το σημείο είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι το συγκεκριμένο επίδομα απευθύνεται σε άτομα τα οποία διαμένουν σε σπίτια για τα οποία διαθέτουν ενοικιοστάσιο. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι στους περιφερειακούς δήμους και στα χωριά όπου τα ποσοστά ιδιοκατοίκησης είναι υψηλότερα σε σχέση με τα αστικά κέντρα, ο αριθμός των δυνητικά δικαιούχων είναι μικρότερος. Επίσης, δεν περιλαμβάνει τα άτομα (μεταναστευτικής κυρίως καταγωγής) που ενώ ενοικιάζουν την κατοικία τους δεν διαθέτουν τα απαραίτητα έγγραφα που να το αποδεικνύουν.

Πίνακας 8 Ωφελούμενοι Στεγαστικού Επιδόματος για τα έτη 2021, 2024 και μεταβολή ανά Δήμο

Δήμος	Ωφελούμενοι 2021	Ωφελούμενοι 2024	Μεταβολή 21-24
ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	295	239	-19%
ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	2.227	1.507	-32%
ΑΜΑΡΙΟΥ	20	19	-7%
ΑΝΩΓΕΙΩΝ	4	8	100%
ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ	526	406	-23%
ΑΡΧΑΝΩΝ-ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΩΝ	460	479	4%
ΒΙΑΝΝΟΥ	149	106	-29%
ΓΑΥΔΟΥ	5	3	-40%
ΓΟΡΤΥΝΑΣ	238	253	6%
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ	11.698	10.400	-11%
ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ	2.867	2.125	-26%
ΚΑΝΤΑΝΟΥ-ΣΕΛΙΝΟΥ	241	215	-11%
ΚΙΣΣΑΜΟΥ	660	449	-32%
ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ	1.204	1.139	-5%

Δήμος	Ωφελούμενοι 2021	Ωφελούμενοι 2024	Μεταβολή 21-24
ΜΙΝΩΑ ΠΕΔΙΑΔΑΣ	498	430	-14%
ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ	252	243	-4%
ΟΡΟΠΕΔΙΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	41	37	-10%
ΠΛΑΤΑΝΙΑ	819	543	-34%
ΡΕΘΥΜΝΗΣ	5.440	4.144	-24%
ΣΗΤΕΙΑΣ	1.227	1.134	-8%
ΣΦΑΚΙΩΝ	20	14	-30%
ΦΑΙΣΤΟΥ	1.304	1.345	3%
ΧΑΝΙΩΝ	7.903	6.295	-20%
ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ	2.308	1.682	-27%
Περιφέρεια Κρήτης	40.405	33.214	-18%

Πηγή: ΗΔΙΚΑ (2025)

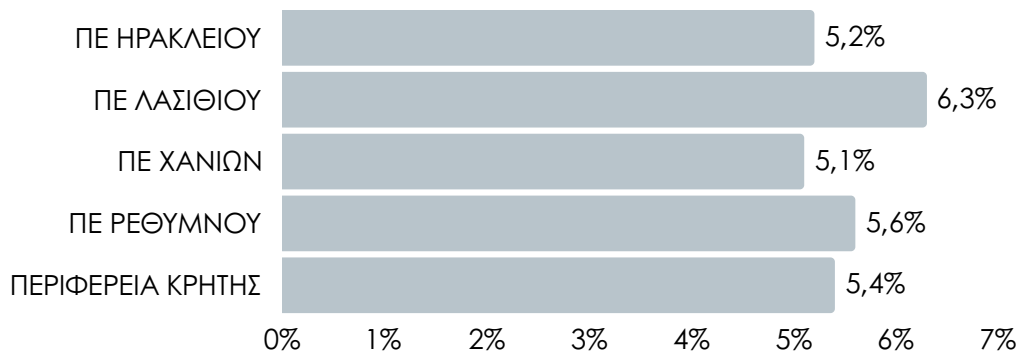
Από το διάγραμμα 7 πληροφορούμαστε ότι περίπου το 5,5% του πληθυσμού της Περιφέρειας Κρήτης είναι δικαιούχοι του επιδόματος στέγασης. Αυτό μας δίνει μια γενική εικόνα για την ευαλωτότητα σε επίπεδο περιφέρειας καθώς πρόκειται για άτομα που ζουν στο κατώφλι της φτώχειας και αποζητούν ένα δίκτυ κοινωνικής προστασίας. Σχετικά με την κατάσταση ανά Περιφερειακή Ενότητα παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό παρατηρείται στην ΠΕ Λασιθίου (6,3%) ενώ το μικρότερο στην ΠΕ Χανίων (5,1%).

περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης

Στοιχεία για την «ακραία φτώχεια» στην Κρήτη
για την περίοδο 2021 -2024
Ιούλιος 2025

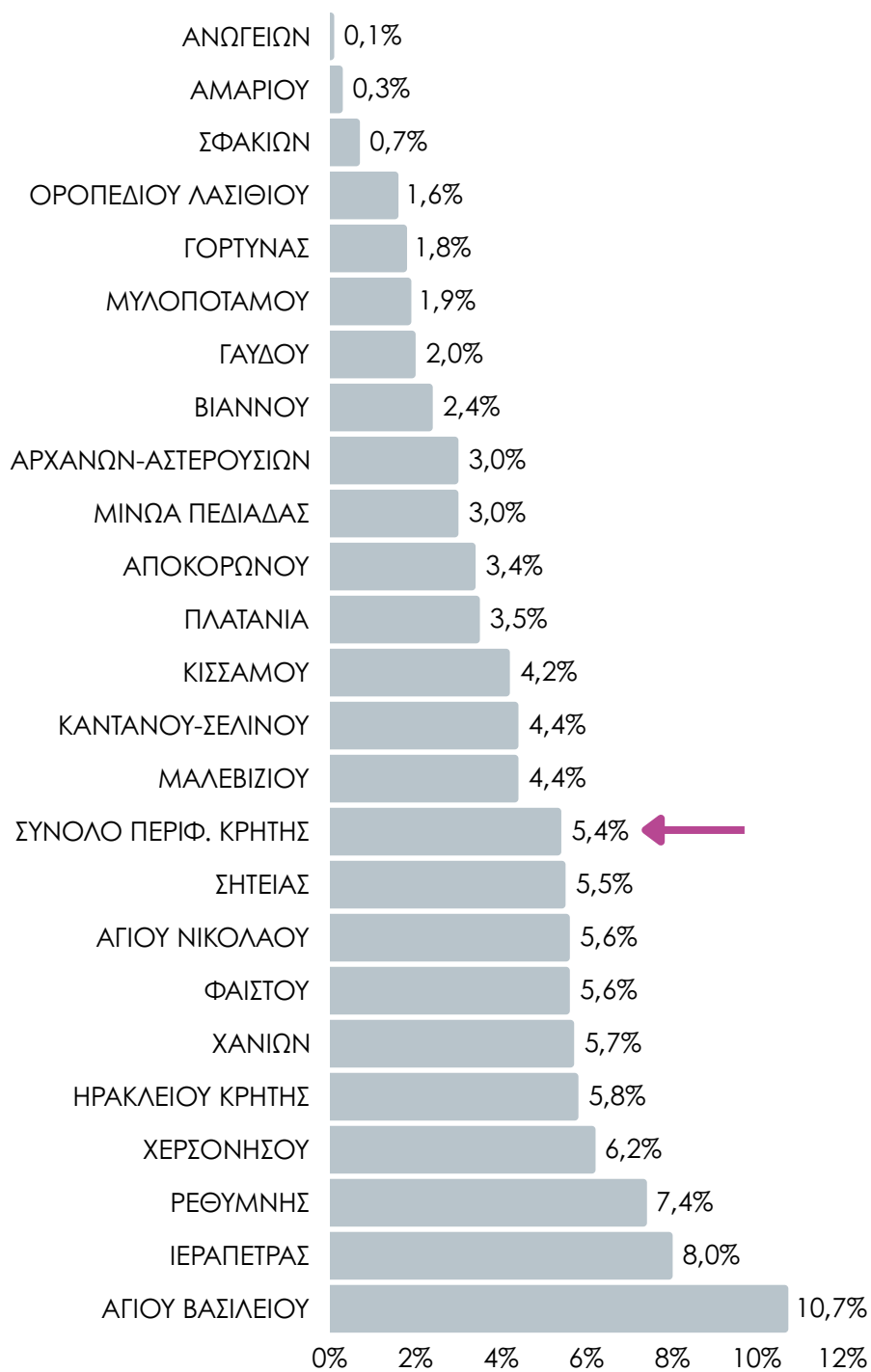
Διάγραμμα 7 Αναλογία Ωφελούμενων Επιδόματος Στέγασης σε σχέση με τον Πραγματικό Πληθυσμό ανά Περιφερειακή Ενότητα

Πηγή: ΗΔΙΚΑ (2025), ΕΛΣΤΑΤ (2021)

Σχετικά με το ποσοστό δικαιούχων ανά Δήμο, από το Διάγραμμα 8 παρατηρούμε ότι σε 9 δήμους η αναλογία ωφελούμενων – πληθυσμού είναι μεγαλύτερη από το Μέσο Όρο της Περιφέρειας. Το μεγαλύτερο ποσοστό σημειώνεται στον Δήμο Αγίου Βασιλείου (10,8%) με τους Δήμους Ιεράπετρας και Ρεθύμνου να ακολουθούν. Στον αντίποδα, τα μικρότερα ποσοστά δικαιούχων σημειώνονται σε μικρούς ορεινούς δήμους όπως οι Δήμοι Ανωγείων, Αμαρίου, Σφακίων και Οροπεδίου γεγονός το οποίο ίσως σχετίζεται με τα μεγάλα ποσοστά ιδιοκατοίκησης και την υψηλή ομοιογένεια του πληθυσμού.

Διάγραμμα 8 Αναλογία Ωφελούμενων Επιδόματος Στέγασης σε σχέση με τον Πραγματικό Πληθυσμό ανα Δήμο

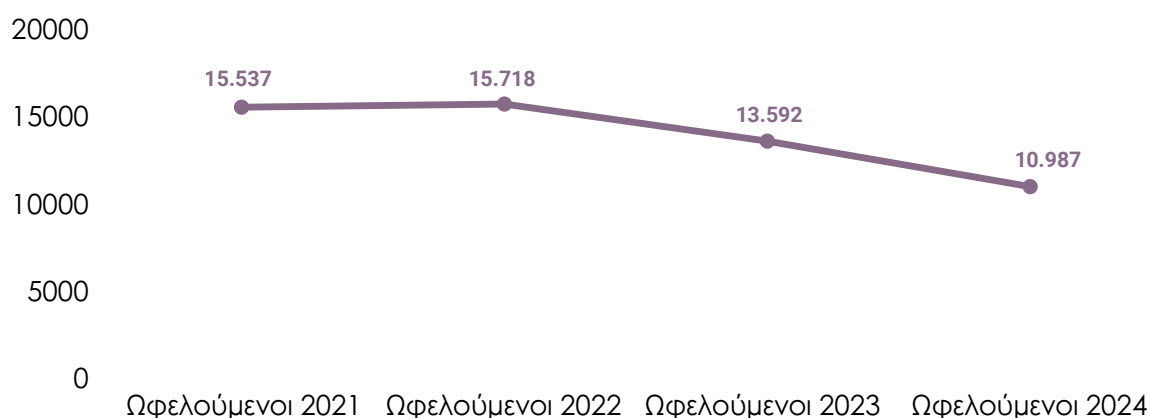

Πηγή: ΗΔΙΚΑ (2025), ΕΛΣΤΑΤ (2021)

2.2 Επίδομα Στέγασης Αλλοδαπών

Το διάγραμμα 9 παρακάτω παρουσιάζει την εξέλιξη των ωφελούμενων του στεγαστικού επιδόματος αλλοδαπών στην περιφέρεια Κρήτης. Η γενική εικόνα δείχνει ότι το στεγαστικό επίδομα αλλοδαπών ακολουθεί το ίδιο μοτίβο με αυτό του γενικού στεγαστικού επιδόματος, παρουσιάζοντας όμως μεγαλύτερες μειώσεις. Αναλυτικά, η αύξηση της περιόδου 2021-2022 είναι μικρότερη από αυτή του γενικού στεγαστικού επιδόματος (1% αντί για 8%) και η μείωση της περιόδου 2022 – 2024 είναι μεγαλύτερη. Συνολικά για την περίοδο 2021 – 2024 ο αριθμός ωφελούμενων αλλοδαπών του στεγαστικού επιδόματος μειώθηκε κατά 29%. Θα πρέπει να είμαστε εξαιρετικά προσεκτικοί για να ερμηνεύσουμε τα αίτια αυτής της μείωσης καθώς δεν σημαίνει απαραίτητα ότι βελτιώθηκε η οικονομική τους κατάσταση, ότι δηλαδή αυξήθηκαν τα εισοδήματα των αλλοδαπών και για τον λόγο αυτό δεν δικαιούνται το επίδομα. Ενδεχομένως λιγότεροι δικαιούχοι μπορεί να σημαίνει και μικρότερο μεταναστευτικό πληθυσμό στο νησί ή ακριβέστερα μικρότερο μεταναστευτικό πληθυσμό που πληροί τα κριτήρια (νόμιμη διαμονή, ενοικιοστάσιο κλο) ώστε να επωφεληθεί του επιδόματος κοκ. Σε κάθε περίπτωση απαιτείται επιπλέον έρευνα ώστε να διαπιστωθούν τα ακριβή αίτια της μείωσης.

Διάγραμμα 9 Ωφελούμενοι Στεγαστικού Επιδόματος αλλοδαπών ανά έτος σε επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης

Πηγή: ΗΔΙΚΑ (2025)

Σε σχέση με την εξέλιξη των ωφελούμενων ανά Περιφερειακή Ενότητα δεν φαίνεται κάποια σημαντική παρέκκλιση σε σχέση με την γενική εικόνα που περιγράφηκε παραπάνω. Μικρές διαφορές προκύπτουν σε σχέση με την μεταβολή της περιόδου 2021-2022 όπου στις ΠΕ Ηρακλείου και Χανίων παρατηρούμε μικρή αύξηση (2%-3%) ενώ στις ΠΕ Λασιθίου και Ρεθύμνου μικρή μείωση (-1% και -2% αντίστοιχα). Συνολικά για την εξεταζόμενη περίοδο μείωση σημειώνεται σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες, με την μεγαλύτερη να καταγράφεται στην ΠΕ Λασιθίου (-37%) και την μικρότερη στην ΠΕ Ηρακλείου (-22%).

Πίνακας 9 Ωφελούμενοι Στεγαστικού Επιδόματος Αλλοδαπών ανά Έτος και Περιφερειακή Ενότητα

Περιφερειακή Ενότητα	Ωφελούμενοι 2021	Ωφελούμενοι 2022	Ωφελούμενοι 2023	Ωφελούμενοι 2024
Ηρακλείου	5.903	6.064	5.498	4.590
Λασιθίου	3.035	3.012	2.344	1.909
Ρεθύμνου	2.600	2.555	2.237	1.738
Χανίων	3.998	4.087	3.512	2.751
Περιφέρεια Κρήτης	15.537	15.718	13.592	10.987

Πηγή: ΗΔΙΚΑ (2025)

Τέλος, από την εξέταση του αριθμού των ωφελούμενων του στεγαστικού επιδόματος αλλοδαπών ανά δήμο παρατηρούμε ότι μόλις σε δύο δήμους οι ωφελούμενοι αυξήθηκαν ενώ στους υπόλοιπους μειώθηκαν. Αναλυτικά, παρατηρούμε ότι σημειώνεται αύξηση στους Δήμους Αμαρίου και Γόρτυνας (52% και 4% αντίστοιχα). Στους υπόλοιπους δήμους σημειώνεται μείωση με την μεγαλύτερη να λαμβάνει χώρα στους Δήμους Πλατανιά, Αγίου Νικολάου και Χερσονήσου και την μικρότερη στους Δήμους Φαιστού, Μυλοποτάμου και Οροπεδίου.

Πίνακας 10 Ωφελούμενοι Στεγαστικού Επιδόματος Αλλοδαπών για τα έτη 2021, 2024 και μεταβολή ανά Δήμο

Δήμος	Ωφελούμενοι 2021	Ωφελούμενοι 2024	Μεταβολή 21-24
ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	161	107	-33%
ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	1.026	541	-47%
ΑΜΑΡΙΟΥ	9	13	52%
ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ	272	201	-26%
ΑΡΧΑΝΩΝ-ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΩΝ	204	177	-13%
ΒΙΑΝΝΟΥ	95	66	-31%
ΓΟΡΤΥΝΑΣ	130	135	4%
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ	3.230	2.688	-17%
ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ	1.538	976	-37%
ΚΑΝΤΑΝΟΥ-ΣΕΛΙΝΟΥ	161	133	-18%
ΚΙΣΣΑΜΟΥ	344	219	-36%
ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ	296	242	-18%
ΜΙΝΩΑ ΠΕΔΙΑΔΑΣ	179	120	-33%
ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ	171	152	-11%

Δήμος	Ωφελούμενοι 2021	Ωφελούμενοι 2024	Μεταβολή 21-24
ΟΡΟΠΕΔΙΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	20	18	-11%
ΠΛΑΤΑΝΙΑ	464	248	-47%
ΡΕΘΥΜΝΗΣ	2.261	1.465	-35%
ΣΗΤΕΙΑΣ	452	374	-17%
ΣΦΑΚΙΩΝ	14	8	-40%
ΦΑΙΣΤΟΥ	506	470	-7%
ΧΑΝΙΩΝ	2.743	1.941	-29%
ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ	1.262	694	-45%
Περιφέρεια Κρήτης	15.537	10.987	-29%

Πηγή: ΗΔΙΚΑ (2025)

3. Βασικά Συμπεράσματα

1. Αύξηση αιτήσεων – μείωση ωφελούμενων ΕΕΕ

Παρά την αύξηση των αιτήσεων για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα κατά 13%, οι ωφελούμενοι μειώθηκαν κατά 3%. Το γεγονός αυτό ίσως συνδέεται με τα αυστηρά κριτηρίων ένταξης τα οποία ενδεχομένως να οδηγούν στον αποκλεισμό ευάλωτων ομάδων από το πρόγραμμα.

2. Έντονες τοπικές διαφοροποιήσεις

Η εικόνα της ακραίας φτώχειας διαφέρει σημαντικά ανά δήμο: σε Δήμους καταγράφεται αύξηση, ενώ σε άλλους, η κατάσταση παραμένει σταθερή ή και σε κάποιες περιπτώσεις βελτιώνεται.

3. Σημαντική επιδείνωση για τους αλλοδαπούς

Καταγράφεται αύξηση 25% στους αλλοδαπούς δικαιούχους του ΕΕΕ, ενώ την ίδια ώρα μειώνονται κατά 29% οι αλλοδαποί που λαμβάνουν στεγαστικό επίδομα – γεγονός που υποδεικνύει ότι οι συνθήκες διαβίωσης για ένα μεγάλο μέρος αυτής της κοινωνικής ομάδας χειροτέρεψαν ενώ από ταυτόχρονα μπορεί να υποδεικνύει αυξημένα εμπόδια πρόσβασης σε κοινωνικές παροχές.

4. Γενική υποχώρηση του επιδόματος στέγασης

Το επίδομα στέγασης παρουσιάζει μείωση τόσο για ημεδαπούς (-18%) όσο και για αλλοδαπούς (-29%), πιθανώς λόγω ελλιπούς τεκμηρίωσης ή αυξημένων γραφειοκρατικών απαιτήσεων.

5. Περιορισμένη κάλυψη της φτώχειας από τις παροχές

Μόλις το 1,8% του πληθυσμού λαμβάνει ΕΕΕ και το 5,5% επίδομα στέγασης, ποσοστά που ενδέχεται να υποεκτιμούν τη συνολική έκταση της κοινωνικής ευαλωτότητας στην Περιφέρεια Κρήτης.

4. Προτάσεις Πολιτικής

1. Αναθεώρηση εισοδηματικών κριτηρίων του ΕΕΕ

Προτείνεται η αναπροσαρμογή των εισοδηματικών ορίων, ώστε να καλύπτονται και άτομα που διαβιούν σε συνθήκες οριακής φτώχειας (π.χ. μηνιαίο εισόδημα κάτω των 300€), τα οποία με τα υπάρχοντα όρια αποκλείονται.

2. Ενίσχυση τοπικών δομών κοινωνικής προστασίας

Συστήνεται η ενίσχυση των κοινωνικών υπηρεσιών σε Δήμους που εμφανίζουν αύξηση ή απότομες μεταβολές στη φτώχεια, με στόχο την καλύτερη ανταπόκριση στις τοπικές ανάγκες.

3. Στοχευμένες παρεμβάσεις για αλλοδαπούς

Απαιτείται η ανάπτυξη δράσεων ενημέρωσης και υποστήριξης για αλλοδαπούς, ώστε να ενισχυθεί η καταγραφή και η πρόσβασή τους στα κοινωνικά επιδόματα.

4. Επανεξέταση των κριτηρίων του στεγαστικού επιδόματος

Κρίνεται απαραίτητη η διεύρυνση των κριτηρίων ώστε να καλύπτονται περιπτώσεις μη τεκμηριωμένης ενοικίασης ή υψηλής ιδιοκατοίκησης χωρίς πραγματική οικονομική επάρκεια.

5. Αξιοποίηση δεικτών «συγκριτικής φτώχειας»

Προτείνεται η αξιοποίηση εργαλείων μέτρησης της σχετικής φτώχειας (ΕΛΣΤΑΤ, EUROSTAT, Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης) στη λήψη αποφάσεων, πέρα από τα αμιγώς εισοδηματικά κριτήρια, ώστε να καλύπτονται ανάγκες ατόμων και νοικοκυριών που, ενώ δεν πληρούν τα κριτήρια του ΕΕΕ, εξακολουθούν να ζουν κάτω από το όριο αξιοπρεπούς διαβίωσης.

Στοιχεία για την «ακραία φτώχεια» στην Κρήτη για την περίοδο 2021 -2024

07/2025

περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης